



รายงานของคณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระ
วุฒิสภา
พิจารณาศึกษา

รายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ประจำปี ๒๕๔๔

สำนักกรรมการ ๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

(สำเนา)

ที่ สว ๐๐๑๐/(ร ๗)

วุฒิสภา

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๗ มีนาคม ๒๕๔๖

เรื่อง รายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำปี ๒๕๔๔

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมการกิจการองค์การอิสระ วุฒิสภา จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ประธานวุฒิสภาได้มีดำริให้ส่งรายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำปี ๒๕๔๔ มายังคณะกรรมการกิจการองค์การอิสระ วุฒิสภา เพื่อพิจารณาศึกษารายงานดังกล่าว แล้วรายงานต่อวุฒิสภา ซึ่งคณะกรรมการฯ คณะนี้ ประกอบด้วย

- | | |
|--------------------------------|--------------------------------|
| ๑. หม่อมราชวงศ์กำลุนเทพ เทวกุล | ประธานคณะกรรมการ |
| ๒. พลเอก วัฒนา สรรพานิช | รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง |
| ๓. พลตรี สาคร กิจวิริยะ | รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง |
| ๔. นายกมล มั่นภักดี | รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม |
| ๕. นายปราโมทย์ ไพชนม์ | รองเลขานุการคณะกรรมการ |
| ๖. นายสมเกียรติ อ่อนวิมล | โฆษกคณะกรรมการ |
| ๗. นายกำพล ภูมณี | |
| ๘. นายณรงค์ นุ่นทอง | |
| ๙. นายถวิล ไพรสณฑ์ | |
| ๑๐. นายบุญยืน ศุภสารสาทร | |
| ๑๑. นายประโภชน์ สภาวสุ | |
| ๑๒. นายประศักดิ์ ณ กาฬสินธุ์ | |
| ๑๓. นายประสงค์ โฆษิตานนท์ | |
| ๑๔. นายพร เพ็ญพาส | |
| ๑๕. นายวิเชียร เปาอินทร์ | |

สังพิมพ์รัฐสภา

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

อนึ่ง พลโท โกวิท พัทธมฉายน รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง ได้พ้นจากตำแหน่งตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๙๔ (๒) เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๔๕ และคณะกรรมการฯ ได้มีมติเลือกตั้ง พลตรี ศาคร กิจวิริยะ เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง แทน และในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ ที่ประชุมวุฒิสภา ได้มีมติตั้งนายถวิล ไพรสณฑ์ เป็นกรรมการกิจการองค์การอิสระ แทนตำแหน่งที่ว่าง

บัดนี้ คณะกรรมการฯ ได้พิจารณารายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำปี ๒๕๔๔ เสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาต่อไป

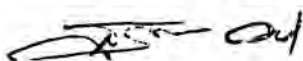
ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) กำลุนเทพ เทวกุล

(หม่อมราชวงศ์กำลุนเทพ เทวกุล)

ประธานคณะกรรมการกิจการองค์การอิสระ วุฒิสภา

สำเนาถูกต้อง



(นายสุนทร อินทร์อำ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการกิจการองค์การอิสระ

สำนักกรรมการ ๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักกรรมการ ๒

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๑๑, ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๑๓

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๑๑

พิมลศรี พิมพ์

มณฑาทิพย์/สุพร ทาน

รายงานการพิจารณาศึกษา
รายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำปี ๒๕๔๔
ของ
คณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระ วุฒิสภา

ตามที่ประธานวุฒิสภาได้มีดำริให้ส่งรายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำปี ๒๕๔๔ มายังคณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระ วุฒิสภา เพื่อพิจารณาก่อนนำเสนอให้ที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาต่อไป นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระ ได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานต่อวุฒิสภา ดังนี้

คณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระ ได้กำหนดกรอบการศึกษาออกเป็น ๒ ส่วน คือ **ส่วนแรก** ประกอบด้วย ความเป็นมา อำนาจหน้าที่ และผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ส่วนที่สอง ประกอบด้วย ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระ ซึ่งได้จากผลการวิเคราะห์การปฏิบัติงาน และข้อเสนอแนะ

๑. คณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

รัฐธรรมนูญถือเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศภายใต้ระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตลอดระยะเวลา ๗๐ ปี ได้มีการยกเลิก แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญหลายครั้ง รัฐธรรมนูญได้มีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสมแห่งกาลเวลาและสถานการณ์ของบ้านเมือง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๕๓๙ ได้บัญญัติให้มีสภาร่างรัฐธรรมนูญ (สสร.) ประกอบด้วยสมาชิกที่ได้รับเลือกตั้งจากรัฐสภาจำนวน ๙๙ คน ทำหน้าที่ในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ทั้งฉบับเพื่อเป็นพื้นฐานสำคัญในการปฏิรูปการเมือง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันมีเจตนารมณ์ที่จะวางพื้นฐานสำคัญในการปฏิรูปการเมือง โดยมีสาระสำคัญคือ การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐเพิ่มขึ้น ตลอดจนปรับปรุงโครงสร้างทางการเมืองให้มีเสถียรภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความคิดเห็นของประชาชนเป็นสำคัญ

การปฏิรูปการเมืองตามแนวทางของรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วย การปฏิรูปกระบวนการเข้าสู่อำนาจของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง การปฏิรูปกระบวนการทำงานของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และการปฏิรูปกระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิรูปกระบวนการเข้าสู่อำนาจของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้โปร่งใส สุจริต ลดการซื้อเสียง ลดอิทธิพลของเงินและธุรกิจการเมือง ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น ประชาชนมีทางเลือกมากขึ้น คนดีมีความรู้ความสามารถเป็นที่ประจักษ์มีโอกาสเข้าสู่ระบบการเมืองมากขึ้น สลายระบบโควต้าและลอบหนาทของอิทธิพลท้องถิ่น

ดังนั้น รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันจึงได้ตั้งองค์กรอิสระ คือ คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

รัฐธรรมนูญถือว่าประชาชนคือรากฐานของประเทศและเป็นหัวใจของการเมือง จึงได้กำหนดแนวทางให้ความสำคัญกับประชาชนมากที่สุด โดยเพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเมือง การปกครองทุกระดับ ขยายอำนาจของประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ และที่สำคัญที่สุดคือ การพยายามทำให้การเลือกตั้งและการเมืองมีความสุจริตและเที่ยงธรรม

รัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้มีคณะกรรมการการเลือกตั้งอันเป็นองค์กรใหม่ตามรัฐธรรมนูญ เพื่อให้มีบทบาทเป็นผู้ควบคุมและดำเนินการจัดหรือจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น กิจการพรรคการเมืองและการออกเสียงประชามติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้การศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

คณะกรรมการการเลือกตั้ง

คณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกอบด้วย ประธานกรรมการคนหนึ่ง และกรรมการอื่นอีก ๔ คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้ซึ่งมีความเป็นกลางทาง

การเมืองและมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ กรรมการการเลือกตั้งมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๗ ปี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

อำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ได้บัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๔ คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ควบคุมและดำเนินการจัดหรือจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น รวมทั้งการออกเสียงประชามติ ให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

ประธานกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ และกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และเป็นนายทะเบียนพรรคการเมือง

มาตรา ๑๔๕ คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ออกประกาศกำหนดการทั้งหลายอันจำเป็นแก่การปฏิบัติตามกฎหมายตามมาตรา ๑๔๔ วรรคสอง

(๒) มีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ปฏิบัติการทั้งหลายอันจำเป็นตามกฎหมาย ตามมาตรา ๑๔๔ วรรคสอง

(๓) สืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นตามกฎหมายตามมาตรา ๑๔๔ วรรคสอง

(๔) สั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่หรือออกเสียงประชามติใหม่ในหน่วยเลือกตั้งใดหน่วยเลือกตั้งหนึ่งหรือทุกหน่วยเลือกตั้ง เมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติในหน่วยเลือกตั้งนั้น ๆ มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

(๕) ประกาศผลการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ

(๖) ดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ ตลอดจนขอให้ศาล พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวน หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ดำเนินการเพื่อประโยชน์แห่งการปฏิบัติหน้าที่ การสืบสวน สอบสวน หรือวินิจฉัยชี้ขาด

คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งบุคคล คณะบุคคล หรือผู้แทนองค์การเอกชน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่มอบหมาย"

อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ.๒๕๔๑

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ.๒๕๔๑ บัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

"มาตรา ๑๐ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ควบคุมและดำเนินการจัด หรือจัดให้มีการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

(๒) ออกประกาศกำหนดการทั้งหลายอันจำเป็นแก่การปฏิบัติตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ และกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๓) มีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ปฏิบัติการทั้งหลายอันจำเป็นตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติและกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๔) ออกข้อกำหนดเป็นแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่ เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติ

(๕) ดำเนินการแบ่งเขตเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งที่ใช้วิธีการแบ่งเขตเลือกตั้ง และจัดให้มีบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

(๖) สืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้น เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ หรือกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๗) สั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่หรือออกเสียงประชามติใหม่ในหน่วยเลือกตั้งใดหน่วยเลือกตั้งหนึ่งหรือทุกหน่วยเลือกตั้ง หรือสั่งให้มีการนับคะแนนใหม่ เมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติในหน่วยเลือกตั้งนั้น ๆ มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีพิจารณาที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

(๘) ประกาศผลการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติ

(๙) ดำเนินการหรือประสานงานกับหน่วยราชการ ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือสนับสนุนองค์การเอกชนในการให้การศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๑๐) จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีและข้อสังเกตเสนอต่อรัฐสภา

(๑๑) ดำเนินการอื่นตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญอื่น หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด บุคคล คณะบุคคลหรือผู้แทนองค์การเอกชน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายได้

หลักเกณฑ์ วิธีการแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และค่าตอบแทน รวมทั้งวิธีปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด บุคคล คณะบุคคลหรือผู้แทนองค์การเอกชนตามวรรคหนึ่ง และคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๑๔ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๑๓ คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจมอบหมายให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดปฏิบัติหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) อำนาจการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ที่กระทำภายในจังหวัดนั้น

(๒) เสนอแนะการแบ่งเขตเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งที่ใช้วิธีการแบ่งเขตเลือกตั้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๓) รวบรวมและตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติ

(๔) เสนอแนะต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อพิจารณาแต่งตั้งบุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติ ตามที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ หรือกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นกำหนดไว้

(๕) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติ"

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑

“มาตรา ๒๕ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นหน่วยงานของรัฐมีฐานะเป็นนิติบุคคลและอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยมีประธานกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด

กิจการของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน”

อำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

“มาตรา ๒๖ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของคณะกรรมการการเลือกตั้งและนายทะเบียนพรรคการเมือง และให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการการเลือกตั้งและนายทะเบียนพรรคการเมือง ศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งและนายทะเบียนพรรคการเมือง

(๒) ศึกษาและสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเลือกตั้ง การออกเสียงประชามติและการพัฒนาพรรคการเมือง

(๓) เผยแพร่วิชาการและให้ความรู้และการศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๔) รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติ ผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในการเลือกตั้งหรือเกี่ยวกับการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง หรือเกี่ยวกับการทุจริต หรือประพฤตินิষอบในการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ผู้เลือกตั้ง พรรคการเมือง หรือบุคคลอื่นใด เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย”

ผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

รายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๔ มีภารกิจที่สำคัญ ดังนี้คือ

๑. การจัดการการเลือกตั้ง

การเตรียมการและดำเนินการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๔ ซึ่งเป็นการเลือกตั้งตามระบบใหม่ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินงานตามขั้นตอนคือ

๑.๑ การเตรียมการเลือกตั้ง โดยเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้

- สถานที่
- บุคลากร
- วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเลือกตั้ง
- งบประมาณ
- จัดทำประกาศ และระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- การประชุม สัมมนา ชี้อัจฉริยะ และบรรยาย
- การจัดเอกสาร หรือสื่อ คู่มือการปฏิบัติงาน และวิดิทัศน์ เพื่อแจกจ่าย
เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการ
- การขอรับการสนับสนุนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เรื่องบุคลากรรักษาความปลอดภัย

๑.๒ การรับสมัครการเลือกตั้ง

- ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัคร
- ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมความพร้อม
- คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ประสานงานกับหน่วยงานเพื่อขอ
กำลังสนับสนุน

๑.๓ การลงคะแนน

- ลงคะแนนที่เลือกตั้งกลาง
- ลงคะแนนในวันเลือกตั้ง

๑.๔ การนับคะแนนการเลือกตั้ง

- ประสานงานกับองค์กรต่างๆ ในการสนับสนุนการดำเนินการ
- รับรายงานผลการรวมคะแนน
- ตรวจสอบรายงานการนับคะแนน
- จัดทำรายงานผลเพื่อรายงานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๑.๕ จัดทำบัญชีรายชื่อผู้เสียสิทธิ

๑.๖ การสร้างความรู้ความเข้าใจกับพรรคการเมืองเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

- ประชุมชี้แจงพรรคการเมือง
- การประชุมหารือหัวหน้าพรรคการเมือง
- การประชุมชี้แจงแนวปฏิบัติในการจัดทำบัญชีรายชื่อรับ - กระจาย

- ประชุมชี้แจงแนวปฏิบัติในการตรวจสอบในการเลือกตั้ง
- ๑.๗ การจัดสรรเวลาออกอากาศให้พรรคการเมืองที่ส่งสมาชิกลงสมัครรับเลือกตั้ง
- ๑.๘ การประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง
 - งานข่าว และงานสื่อมวลชนสัมพันธ์
 - งานประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๔
 - งานประชาสัมพันธ์ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใหม่แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง
 - ประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาที่ว่างลง
- ๑.๙ การรณรงค์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้ง
 - สิ่งตีพิมพ์
 - สื่อวิทยุ
 - สื่อโทรทัศน์ และวีดิทัศน์
 - ผลิตสื่อรณรงค์ร่วมกับสถาบันพระปกเกล้า
 - กิจกรรมรณรงค์และเผยแพร่ เวที
 - กิจกรรมรณรงค์เลือกตั้งล่วงหน้า
 - กิจกรรมรณรงค์ร่วมกับสื่อมวลชน
 - การสนับสนุนการโฆษณาหาเสียงของผู้สมัคร
 - สายด่วนเลือกตั้ง ๑๑๙๑ พรรคการเมือง
 - อินเทอร์เน็ต W W W.ect.go.th
- ๑.๑๐ การส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง
 - การดำเนินงานโครงการวิทยากรการเลือกตั้ง (ว.ก.ต.)
 - การดำเนินงานโครงการอาสาสมัครรัฐธรรมนูญ (อสร.) เพื่อการเลือกตั้ง
 - การดำเนินงานบัณฑิตอาสา (บอ.) อาสาสมัครรัฐธรรมนูญ
 - การดำเนินงานโครงการโรงเรียนเลือกตั้ง
 - การดำเนินงานโครงการการเมืองไทยใสสะอาด
 - การดำเนินงานโครงการประชาคมพร้อมใจเลือกตั้ง
 - การผลิตหลักสูตรคู่มือ สำหรับวิทยากรกลุ่มต่างๆ

- ๑.๑๑ การตรวจสอบการเลือกตั้งโดยองค์กรเอกชน
 - จัดตั้งศูนย์ประสานงานองค์กรเอกชนตรวจสอบการเลือกตั้ง (ศอต.)
 - จัดตั้งศูนย์ประสานงานการมีส่วนร่วมของประชาชน (ศสร.)
- ๑.๑๒ การดำเนินการเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัยการทุจริตการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 - การสืบสวนสอบสวน การอบรมความรู้ความเข้าใจและการอบรมกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและสนับสนุนการเลือกตั้ง ระเบียบปฏิบัติ การแบ่งชุดเจ้าหน้าที่สืบสวนที่ประจำ กกต. กลางให้รับผิดชอบเขตเลือกตั้ง
 - การสืบสวนเรื่องร้องเรียนและเรื่องคัดค้านการประกาศผลการเลือกตั้ง
- ๑.๑๓ การวินิจฉัยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 - อนุกรรมการพิจารณาการคัดค้านการเลือกตั้ง
- ๑.๑๔ การตรวจสอบค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- ๑.๑๕ ผลการเลือกตั้ง
 - การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 - การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาใหม่แทนตำแหน่งที่ว่าง
- ๑.๑๖ ผลการสืบสวน และวินิจฉัยการเลือกตั้ง
- ๑.๑๗ ผลการตรวจสอบค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง
- ๑.๑๘ การเตรียมการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
 - เสนอร่างกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น
 - ร่างกฎหมายกำหนดเวลายกเลิกกฎหมายเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นทุกฉบับที่ใช้บังคับ
 - กำหนดเวลาให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเข้าควบคุมและดำเนินการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น
 - ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหาร พ.ศ.
 - ยกร่างระเบียบประกาศ และกำหนดเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
 - การเตรียมการในการควบคุม และจัดให้มีการเลือกตั้ง

๒. การดำเนินการทั่วไปของคณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๒.๑ การบริหารทั่วไป

- การประชุมเชิงปฏิบัติการศึกษาวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งของสำนักงาน
- โครงการกลุ่มหรือระหว่างประเทศ การสังเกตการเลือกตั้งจากผู้แทนต่างประเทศ การประชุม การเลือกตั้งนานาชาติ

๒.๒ การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

- ดำเนินการให้มีการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ
- ดำเนินการให้มีการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติธนาคารหมู่บ้าน

๒.๓ การเผยแพร่วิชาการ และให้ความรู้เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน

- งานบริการข้อมูลเกี่ยวกับคณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง แก่นักเรียน นักศึกษา ทุกระดับ
- เตรียมความพร้อมของประชาชน พนักงาน รวมทั้งภาคเอกชน ให้มีข้อมูลพื้นฐานในการเลือกตั้งท้องถิ่น
- จัดพิมพ์เอกสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งเผยแพร่
- การร่วมมือกับองค์กรอิสระประชุมเชิงปฏิบัติการหาแนวทางส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง
- ร่วมมือกับวุฒิสภาในการพัฒนาบุคลากรทางการเมือง
- โครงการประชาศึกษา และชุมชนสัมพันธ์ร่วมกับคณะกรรมการ ป.ป.ช.

๒.๔ การดำเนินงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

- ตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด บุคคล หรือคณะบุคคล
- การสรรหาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการเลือกตั้ง เช่น กกต.เขต, ผอ. กกต.เขต, กนค., กปน. และบุคลากรอื่นๆ
- จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์และสถานที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง
- จัดเตรียมข้อมูลผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
- การสื่อสารและการรายงาน
- การตรวจสอบค่าใช้จ่าย
- การรักษาความปลอดภัย

๓. การปฏิบัติงานในฐานะนายทะเบียนพรรคการเมือง

๓.๑ งานพัฒนาพรรคการเมือง

- ประชุมสัมมนาผู้บริหารพรรคการเมือง
- ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแก่ผู้บริหารสาขาที่ตั้งขึ้นใหม่
- จัดประชุมผู้อำนวยการพรรคการเมือง
- จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเมือง จัดทำบัญชีของพรรคการเมือง
- จัดทำวารสารพรรคการเมืองสัมพันธ์
- จัดทำคู่มือปฏิบัติงานสาขาพรรคการเมือง
- จัดทำหนังสือรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมือง ปี ๒๕๔๓
- จัดทำหนังสือข้อมูลพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมือง
- จัดทำคู่มือปฏิบัติงานของพรรคการเมือง
- ดำเนินการตามโครงการพัฒนาระบบบริหารข้อมูลพรรคการเมือง

๓.๒ การดำเนินการเกี่ยวกับการเงินของพรรคการเมือง

- งานการเงินของการเมืองประจำปี ๒๕๔๓
- การบริจาคเงินแก่พรรคการเมือง
- การยื่นบัญชี แสดงทรัพย์สิน และหนี้สิน
- การสนับสนุนโดยรัฐ

๓.๒.๑ การประชุมคณะกรรมการกองทุนเพื่อพัฒนาพรรคการเมือง ๒๕๔๔

๓.๒.๒ การจัดสรรเงินกองทุนเพื่อพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี ๒๕๔๔

๓.๒.๓ การจัดสรรเวลาออกอากาศ แถลงผลงานให้แก่พรรคการเมือง

๓.๓ การดำเนินการกับพรรคการเมืองที่ไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย

๒. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระ

รายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำปี ๒๕๔๔ โดยเริ่มจากเดือนตุลาคม ๒๕๔๓ - กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๔ ส่วนใหญ่ของงานเกี่ยวข้องกับการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๔ และการดำเนินงานกิจการทั่วไปของคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยผ่านทางสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ดังนั้น ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ จะแยกเป็นประเด็น ดังต่อไปนี้

๑. ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง

๑.๑ ผู้สมัครรับเลือกตั้งพยายามเอาชนะการเลือกตั้งโดยกระทำผิดกฎหมายหลายประการเช่นเดิม อาทิ การให้ค่าตอบแทนการเข้าร่วมฟังคำปราศรัย การใช้คนงานโดยให้ค่าแรงสูง และใช้คนมากเกินไป การแจกเงินในรูปแบบประชุม การจัดกิจกรรมนำเที่ยวโดยการสนับสนุนของผู้สมัคร การใช้อิทธิพลให้ผู้สมัครถอนตัว หรือหาเสียงโดยการสร้างข่าวลือในทางลบทำลายคู่ต่อสู้

ข้อเสนอแนะ

- ปลุกฝังจริยธรรมที่ถูกต้อง
- ปิดป้ายโฆษณาหาเสียงในสถานที่ที่กำหนด
- จัดทำข้อมูลแนะนำตัวของผู้สมัครในเอกสารแนะนำตัว
- กำหนดวิธีการหาเสียงให้ละเอียดชัดเจน
- สนับสนุนองค์การทำหน้าที่ตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง

๑.๒ ปัญหาค่าใช้จ่าย การควบคุมค่าใช้จ่ายของผู้สมัครและพรรคการเมืองไม่ครอบคลุม ก่อนมีการเลือกตั้งมีการบิดเบือน ผู้ทำบัญชีของผู้สมัครมีความรู้ไม่เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ

- ให้ กกต. กำหนดราคากลาง
- ให้รัฐทำหน้าที่แนะนำตัวหาเสียงให้ผู้สมัคร
- กำหนดคุณสมบัติของผู้จัดทำบัญชีใช้จ่าย
- การควบคุมค่าใช้จ่ายควรครอบคลุมก่อนการเลือกตั้ง

๑.๓ ปัญหาพรรคการเมืองไม่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งตามที่กฎหมายกำหนด ขาดการตรวจสอบคุณสมบัติ ส่งไม่ครบจำนวน มีการสมยอมกันของพรรคการเมือง

ข้อเสนอแนะ

- ควรมีบทกำหนดโทษพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครขาดคุณสมบัติโดยจะต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นอีกด้วย
- ตัวแทนพรรคการเมืองควรมีหน้าที่สังเกตการณ์อย่างเดียว

๒. ปัญหาเกี่ยวกับคณะกรรมการการเลือกตั้งและคณะทำงาน

๒.๑ การรวมศูนย์กลางการตัดสินใจของคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นอำนาจเด็ดขาด ซึ่งดำเนินการได้จุดเดียว ทำให้เกิดความล่าช้าในการทำงาน กฎระเบียบเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานมีมากจนผู้ปฏิบัติไม่สามารถทำความเข้าใจให้ถูกต้องได้

- การวินิจฉัยคุณสมบัติของผู้สมัครล่าช้า

ข้อเสนอแนะ

- คณะกรรมการการเลือกตั้งควรมีหน้าที่ในการออกกฎระเบียบและควบคุมการเลือกตั้งให้เป็นระบบ กำกับดูแลให้หน่วยงานอื่นจัดการเลือกตั้งการพิจารณาสอบสวนและวินิจฉัยกรณีมีการทุจริตในการเลือกตั้ง กกต. ควรมีหน้าที่สอบสวนและวินิจฉัยในเรื่องที่สำคัญ ๆ ส่วนที่เหลือควรดำเนินการให้หน่วยงานอื่นเข้ามารับผิดชอบแทน หลังการเลือกตั้งการสอบสวนวินิจฉัยควรเป็นหน้าที่ของศาลวินิจฉัยชี้ขาดคดีเลือกตั้งโดยกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจน และควรกระจายอำนาจให้ กกต. จังหวัดมีอำนาจมากขึ้น การใช้ดุลยพินิจ ในการตัดสินใจปัญหาควรเป็นมาตรฐานเดียวกัน การอบรมเจ้าหน้าที่ทุกระดับจะต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบ

การคัดเลือกและสรรหาผู้มีหน้าที่จัดการเลือกตั้งยังไม่เหมาะสม ควรจะแก้โดยการกำหนดคุณสมบัติ และประสบการณ์ด้วย สำหรับ กกต. จังหวัด และ กกต. เขต ควรให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการคัดเลือกด้วย

๒.๓ มีการร้องเรียนการปฏิบัติงานของ กกต. จังหวัด กกต. เขต และเจ้าหน้าที่อื่น เรื่องความไม่เป็นกลาง และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย และ กกต. กลางไม่ได้สอบสวนและพิจารณา จึงสร้างความ ไม่น่าเชื่อถือแก่ประชาชนทั่วไป จึงควรตรวจสอบพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ทุกระดับ หากมีความผิดจะต้องลงโทษอย่างจริงจัง กกต. จังหวัด และกกต.เขต ควรตรวจสอบโดยการให้ยื่นบัญชีแสดงทรัพย์สินด้วย

๓. เกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้ง

๓.๑ กฎระเบียบที่ออกมาไม่มีความชัดเจน ต้องอาศัยการตีความสร้างปัญหา การบังคับใช้กฎหมายให้ไม่มีผลในทางปฏิบัติ ควรแก้โดยการรวบรวมสัมมนาหรือประชุมร่วมกันทุกฝ่าย เพื่อหาหนทางแก้ไขอย่างเป็นระบบ

๓.๒ ขาดบุคลากรด้านสืบสวนสอบสวน ซึ่งจะต้องขอบุคลากรจากหน่วยงานอื่น ทำให้การทำงานล่าช้า มีการละเว้น เลือปฏิบัติ ดังนั้น กกต.จะต้องมีบุคลากรด้านการสอบสวนให้เพียงพอ โดยการเตรียมการล่วงหน้าอย่างมีระบบ ควรมีเจ้าหน้าที่พิเศษคอยตรวจสอบเพื่อหาข่าว การจัดทำบัญชี ผู้มีอิทธิพล การจัดทำบัญชีหัวคะแนน

๓.๓ ด้านประชาสัมพันธ์ ยังคงไม่ต่อเนื่อง การจัดเวทีปราศรัยไม่สร้างความสนใจการจัดเวลาออกอากาศทางโทรทัศน์ไม่เหมาะสม ควรร่วมมือกับทุกองค์กรไม่ว่าเป็นภาครัฐ หรือเอกชน จะต้องวางแผนสร้างเครือข่ายใหม่ๆ เพื่อช่วยเหลืองานประชาสัมพันธ์

๓.๔ งบประมาณไม่เพียงพอ และล่าช้าทำให้ขาดความคล่องตัว ควรจัดงบประมาณให้เหมาะสม

และวางแผนล่วงหน้า และควรกำหนดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติได้รวดเร็ว โดยไม่ต้องใช้ดุลยพินิจ

๓.๕ องค์กรเอกชน ที่มีหน้าที่ตรวจสอบการเลือกตั้ง ทำงานไม่ต่อเนื่อง ไม่มีความเป็นกลาง และขาดงบประมาณ ควรให้งบประมาณสนับสนุนให้มากขึ้น เพื่อให้้องค์กรทำงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยเหลือในการตรวจสอบรายงานในการเตรียมการเลือกตั้ง

๔. ปัญหาของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ประชาชนยังคงขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ระบบใหม่ ขาดจิตสำนึกในการเลือกตั้ง รับค่าตอบแทนในการไปเลือกตั้ง ประชาชนในชนบทยังคงเพื่อพึ่งผู้มีอำนาจ ผู้อุปถัมภ์ และผู้มีอิทธิพล ควรสร้างจิตสำนึกอย่างต่อเนื่องให้แก่ประชาชนโดยวางโครงการให้การฝึกอบรม ควรจัดหลักสูตรเรื่องการเลือกตั้งในระบบอบประชาธิปไตย ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงมหาวิทยาลัย และจะต้องเป็นวิชาบังคับในระดับการศึกษาที่สูงขึ้น จะต้องจัดอบรมครู-อาจารย์โดยการให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกควบคู่อย่างจริงจังและต่อเนื่อง

๕. ปัญหาทั่วไป

๕.๑ ควรจะพิมพ์รัฐธรรมนูญแจกกับประชาชนทุกครัวเรือนเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และควรมีการระดมเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายทุกองค์กรเข้าไปแนะนำหรือชี้แนะ

- ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดทำคู่มือการเลือกตั้งแจกก่อนการเลือกตั้ง โดยให้บรรจุกฎระเบียบหลักเกณฑ์การปฏิบัติที่สำคัญ ๆ พร้อมทั้งจัดทำประวัติชีวิตและงานของผู้สมัครรับเลือกตั้งและจะต้องส่งถึงทุกครัวเรือนก่อนวันเลือกตั้งอย่างน้อยหนึ่งสัปดาห์ ควรจะกำหนดค่าสมัครรับเลือกตั้งให้สูงขึ้น เพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อประหยัดงบประมาณส่วนกลาง

๕.๒ คณะกรรมการการเลือกตั้ง ควรมีหน้าที่กำกับดูแลงานที่เป็นนโยบายหลักที่สำคัญ ๆ โดยกระจายอำนาจไปยัง กกต. จังหวัด หรือ กกต. เขต ควรจัดการเลือกตั้งซ้ำซาก มาตรฐานในการให้ใบเหลือง หรือใบแดงต้องชัดเจน การร้องเรียนการพิจารณาวินิจฉัยเกี่ยวกับการเลือกตั้งหลังจากประกาศผลแล้วน่าจะเป็นเรื่องของศาลพิเศษ จัดตั้งขึ้นมา โดยแก้ไขกฎหมายให้มีเวลาที่รวบรัด

๕.๓ ตัวแทนพรรคการเมืองไม่ควรเป็นกรรมการในหน่วยเลือกตั้ง ควรเป็นผู้สังเกตการณ์อย่างเดียวเพราะเข้าไปสร้างความขัดแย้งและความไม่พอใจ

๖. การให้เงินสนับสนุนพรรคการเมือง

ควรมีระบบการจัดสรรเงินให้พรรคการเมืองโดยคำนึงถึงการจัดตั้งที่เป็นไปตามกรอบของกฎหมายอย่างเคร่งครัด ก่อนจ่ายเงินจะต้องตรวจสอบการรายงานการปฏิบัติกิจกรรมทางการเมืองอย่างเคร่งครัด เพื่อปิดกั้นพรรคการเมืองที่ทำเป็นธุรกิจ

๗. การตรวจสอบบัญชีและงบการเงิน

๗.๑ อัตราส่วนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งอยู่ในสัดส่วนสูงสุด ดังนั้น ควรมึระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อย่างเป็นระบบ ชัดเจน มีมาตรฐานและสามารถวัดค่าของแรงงานได้อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้เพื่อให้การปฏิบัติงานมีความคุ้มค่ากับค่าตอบแทนที่เจ้าหน้าที่ได้รับ

๗.๒ การจัดทำค่าของงบประมาณในแต่ละปี ควรมีการคาดการณ์ตามแผนงานจริงในการใช้จ่าย ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้เงินเหลือจ่ายในช่วงสิ้นปีงบประมาณเป็นจำนวนมาก

คณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระ ขอรายงานผลการพิจารณาศึกษารายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำปี ๒๕๔๔ พร้อมด้วยข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการมาเพื่อวุฒิสภาได้พิจารณาต่อไป



(หม่อมราชวงศ์กำลูนเทพ เทวกุล)
ประธานคณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระ

